

Høringsnotat om Oslo kommunes fremtidige organisering - bydelsreform

1. Høringsnotatet oppsummert

Våren 2025 ba bystyret byrådet om å utrede fremtidig organisering av kommunen. Resultatet av utredningsarbeidet foreligger nå i vedlagte rapport. Rapporten kommer blant annet med forslag til:

- Organisering av nye bydeler – bydelenes antall og grenser
- Endringer i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt
- Plassering av bydelene Marka og Sentrum i ny bydelsorganisering
- Kriterier for navnsetting av nye bydeler
- Forslag til sammensetning av bydelsutvalg og frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter

Byrådet legger opp til å fremme en sak for bystyret vinteren 2026 med sikte på å få tilslutning til forslag om ny organisering av kommunen.

Som en del av forarbeidet til bystyresaken bes høringsinstansene spesielt om å svare på følgende:

1. Målene for fremtidig organisering av Oslo kommune er:
 - a) Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud
 - b) Gode og mer effektive tjenester
 - c) Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydeleneVil den samlede fremtidige organiseringen som er foreslått føre kommunen nærmere disse målene? Hvorfor/hvorfor ikke?
2. Hva er fordeler ved den foreslåtte endringen i oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (etater og foretak) sett opp mot målene? Hva er ulempene?
3. Har du andre synspunkter på foreslåtte oppgavefordeling?
4. Hva er fordeler ved det foreslåtte antallet bydeler (6-8) sett opp mot målene? Hva er ulempene?
5. Hva er fordeler ved de foreslåtte kartalternativene til nye bydeler sett opp mot målene? Hva er ulempene?
6. Hvilket av kartalternativene 6, 7 eller 8 fremstår som best? Hvorfor?
7. Har du andre synspunkter på foreslåtte kartalternativ?
8. Er forslag til kriterier for navnsetting av nye bydeler hensiktsmessig? Hvorfor/hvorfor ikke?
9. Hvilke innspill har du til innretning for fremtidige bydelsutvalg (antall representanter og frikjøp av for eksempel leder og nestleder i bydelsutvalget)?

10. Er det noe annet knyttet til fremtidig organisering av Oslo kommune som du/dere ønsker å kommentere?

Det understrekes at ingenting er bestemt ennå, og at denne høringen gjennomføres for å få synspunkter på byrådets forslag før noe besluttet. Alle svar som kommer inn, er offentlige.

2. Bakgrunn

Med bakgrunn i Hammersborgerklæringens omtale av bydelene og det lokale demokratiet har byrådet tatt initiativ til å vurdere oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Innledende faser i arbeidet med bydelsreformen ble gjennomført 2024 og er oppsummert i rapporten: «*Organisering av bydelssektoren – vurdering av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt*».

Rapporten indikerte et behov for videre utredning og ble benyttet som saksgrunnlag i bystyresak 62/2025 om behandling av byrådssak 12/2025.

I sitt vedtak i bystyresak 62/2025 den 26. mars 2025 ba bystyret byrådet om å utrede fremtidig organisering av kommunen med grunnlag i følgende mål:

- Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud
- Gode og mer effektive tjenester
- Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene

Følgende vedtak ble fattet:

1. Rapporten «Organisering av bydelssektoren - vurdering av oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt» tas til orientering.
2. Foreslåtte reviderte mål og prinsipper legges til grunn for fremtidig organisering av bydelene, oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt samt grep innen de seks utfordringsområdene.
3. Byrådet bes om å utrede fremtidig organisering av kommunen med grunnlag i målene (1. Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud, 2. Gode og mer effektive tjenester og 3. Styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene) og prinsippene, herunder
 - a) om en ny bydelsorganisering kan bidra til bedre måloppnåelse, og i så fall hvordan en ny bydelsorganisering bør bli
 - b) oppgavefordelingen mellom bydeler og kommunen sentralt
 - c) forbedringer innen de seks utvalgte tjenesteområdene
4. Byrådet kommer tilbake til bystyret med en redegjørelse om resultatet av utredningene og et forslag til eventuelle organisatoriske endringer vinteren 2026.
5. Byrådet bes i det videre arbeidet omfatte utredning av sentrale enheter med fokus på hvordan samarbeidet mellom bydelene og etater kan styrkes.
6. Byrådet bes utrede hvordan finansieringen av eventuelle nye bydeler skal håndteres, herunder omstillingskostnader i en overgangsfase, og særlig peke på hvilke konsekvenser endringene kan få for blant annet kriteriesystemet for bydelene.

7. Bystyret understreker viktigheten av at alle de tre målsettingene må være sentrale for de beslutninger som tas og at målet om styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelen må ligge til grunn for at det kan gjennomføres vesentlige endringer i oppgavefordeling og bydelsstruktur.

Begrepet bydelsreform er tatt i bruk som benevnelse på arbeidet som har fulgt i forlengelsen av bystyrets vedtak.

3. Om utredningen av bydelsreformen

3.1 Hvorfor skal det gjennomføres en høring?

Med utgangspunkt i bystyrets vedtak i sak 62/2025 er det gjennomført et større utredningsarbeid. Resultatet av dette arbeidet finnes i vedlagte rapport «Fremtidig organisering av Oslo kommune». Denne rapporten danner grunnlaget for byrådets forslag til fremtidig organisering av bydelene, endringer i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt og forbedringstiltak innenfor seks utvalgte tjenesteområder. Forslag knyttet til tiltak innen ledelse og organisasjonskultur samt digitalisering og teknologi som forutsetninger for å lykkes fremmes også. Byrådet ønsker nå å gjennomføre en bred høring om disse forslagene, før det legges frem en sak til bystyret om gjennomføring av en bydelsreform.

3.2 Hva er problemet som skal løses?

Det er over 20 år siden dagens bydelsstruktur og -organisering ble etablert. I løpet av disse årene har det skjedd store endringer i byens demografiske utvikling, oppgaver og rammebetingelser.

Siden 2004 har Oslo i likhet med andre kommuner i Norge, blitt tilført en rekke nye oppgaver. Blant annet har kommunene fått utvidet ansvar for viktige velferds- og samfunnsoppgaver gjennom Samhandlingsreformen, NAV-reformen og barnevernreformen. I Oslo er ansvaret for disse oppgavene fordelt mellom bydeler og etater.

Oslo har vokst med over 200 000 innbyggere siden 2004. Samtidig gir endringer i befolkningssammensetningen, med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder økt press på helse- og omsorgstjenestene. Innbyggernes forventninger til kommunen øker, ikke bare til kvaliteten på tjenestene, men også til at kommunen samordner seg og tar i bruk ny teknologi. Store økonomiske og sosiale forskjeller legger press på behovet for nytenkning i kommunens struktur og oppgavefordeling, for å kunne gi sårbare innbyggerne bedre og mer sammenhengende tjenester. Konkurransen om kvalifisert arbeidskraft i skole, barnehage, barnevern og andre kommunale tjenester har tiltatt. Dette stiller høye krav til organisering og tjenesteleveranse.

Utfordringsbildet samsvarer i stor grad med samfunnsflokene som er beskrevet i kommuneplanens samfunnsdel.

Ved innføringen av nye bydeler i 1988 ble det etablert en lik intern organisering på tvers av bydelene. I dag er variasjonene store, noe som påvirker både tjenesteyting og rollen som lokaldemokratisk arena. Samtidig er behovet for tverrfaglig innsats, rask og tidlig oppfølging og mer sammenhengende tjenester økende.

Dagens organisering gir flere gjennomgående utfordringer: En kompleks struktur med 15 bydeler, utydelig rolle- og ansvarsfordeling, ulik kvalitet og tilgjengelighet i tjenestene, fragmenterte innbyggerreiser, sårbare fagmiljøer, dobbeltarbeid og begrenset utnyttelse av stordriftsfordeler. Dette gir også utfordringer i samarbeidet med eksterne aktører og gjør digitalisering mer krevende.

For å møte disse utfordringene og sikre bærekraftig tjenesteutvikling fremover, er det behov for en forenklet organisering som rustet Oslo bedre for fremtidens oppgaver. En ny struktur må bidra til sterkere fagmiljøer, tydeligere styringslinjer og mer likeverdige tjenester på tvers av byen. Like viktig er det å styrke lokaldemokratiet: Flere oppgaver til lokalt folkevalgte, tydeligere innflytelse for bydelsutvalgene og mer systematisk innbyggerinvolvering kan øke nærheten mellom kommunen og befolkningen, og samtidig gi større legitimitet i beslutningene som tas.

Byrådet ønsker en kommune som leverer tjenester av høy kvalitet, godt tilpasset innbyggernes behov. En ny organisering er et virkemiddel for å møte både de demografiske og økonomiske endringene, og samtidig bidra til å innfri innbyggernes økende forventninger til både tjenestekvalitet og muligheten til å påvirke sin egen hverdag.

3.3 Hvilke løsninger har vært utredet?

Med grunnlag i bystyrets vedtak og de utfordringene Oslo kommune står overfor har utredningsarbeidet vært konsentrert om:

- Endringer i bydelsorganiseringen - bydelenes antall og grenser
- Endringer i oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt
- Forbedringstiltak innen utvalgte tjenesteområder

Dette har bakgrunn i en vurdering av at det er en kombinasjon av organisatoriske grep, endringer i oppgavefordelingen og underbyggende forbedringstiltak som til sammen vil være tilstrekkelig kraftfullt til å løse noen av de mest sentrale utfordringene som kommunen står overfor.

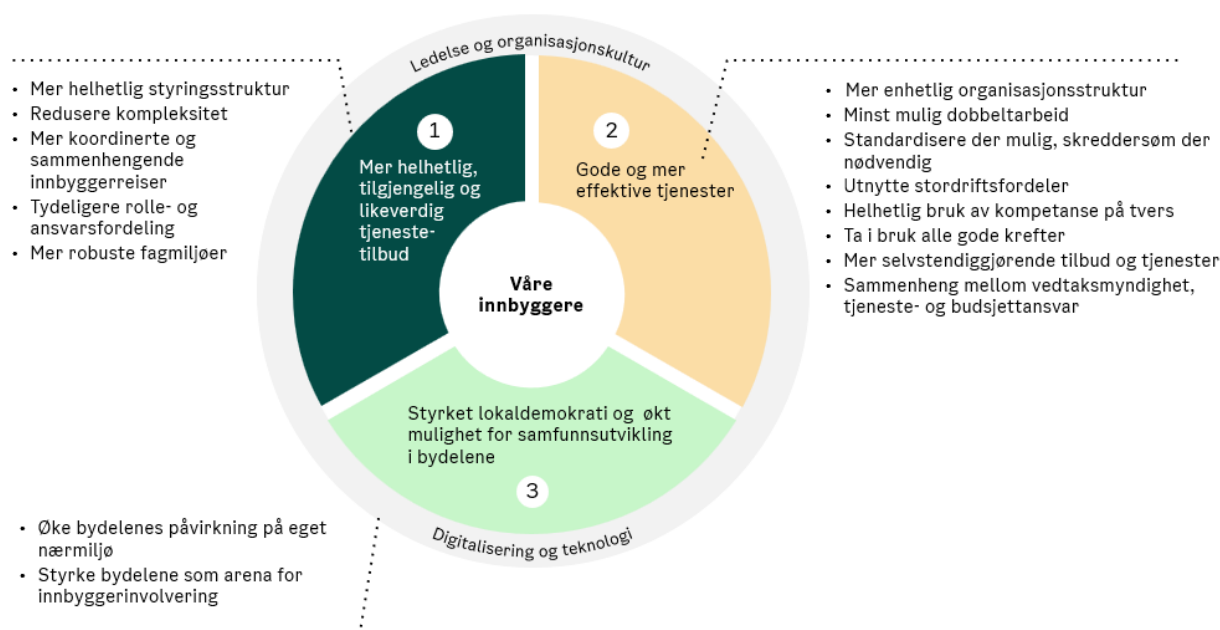
Utredningen tar også for seg viktige forutsetninger for at Oslo kommune skal lykkes med gjennomføringen av en mulig bydelsreform. Dette inkluderer blant annet vurderinger knyttet til digitalisering og teknologi samt ledelse og organisasjonskultur, og eventuelle omstillingsutfordringer.

Utredningsarbeidet belyser styrker og svakheter ved alternative løsninger sett opp mot dagens organisering, og vurderer hvordan disse løsningene kan legge til rette for bedre måloppnåelse i en fremtidig organisering. Rapporten vurderer også konsekvensene av de foreslåtte løsningene, med særlig vekt på økonomiske konsekvenser og mulige virkninger for innbyggere, ledere, medarbeidere, lokaldemokratiet samt administrative konsekvenser.

Rapportens kapittel 6 bygger på funn og vurderinger som er gjort i utredningsarbeidet, og inneholder byrådets forslag til nye bydeler, forslag til oppgavefordeling og tiltak knyttet til utfordringsområdene. Kapittel 6 inneholder også byrådets forslag til plassering av Marka og Sentrum, kriterier for navnsetting av nye bydeler og sammensetning av nye bydelsutvalg.

3.4 Hva er målene som skal oppnås med fremtidig organisering av kommunen?

Løsningene som er vurdert har tatt utgangspunkt i målene for fremtidig organisering, med tilhørende prinsipper, i henhold til bystyrets vedtak:

Figur 1: Mål og prinsipper for fremtidig organisering av Oslo kommune

Målene og prinsippene tar utgangspunkt i innbyggerne og beskriver tre hovedmål for fremtidig organisering av kommunen:

Mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud innebærer å sikre at innbyggerne har lik tilgang til de tjenestene de trenger uavhengig av hvor de bor eller hvilken bakgrunn de har. Særlig sentralt her står behovet for å redusere kompleksiteten i organisasjonen, blant annet for å gjøre det enklere for den enkelte innbygger å navigere og for tjenesteutøvere til å samhandle. Mer koordinerte og sammenhengende innbyggerreiser innebærer å ha en helhetlig tilnærming til tjenestetilbudet, der ulike tjenester og tiltak blir koordinert og tilpasset hverandre for å gi et mer sammenhengende tilbud for innbyggerne. Mer robuste fagmiljøer betyr å sikre kapasitet og tverrfaglighet i tjenestene generelt sett, samt å samle nødvendig spisskompetanse på høyspesialiserte tjenester.

Gode og mer effektive tjenester innebærer å sikre at kommunen produserer tjenester med god nok kvalitet til lavest mulig kostnad. Særlig sentralt her står reduksjon av dobbeltarbeid. Standardisere der mulig, skreddersøm der nødvendig, innebærer å at det etableres et tydelig skille mellom når det er nødvendig å tilby tilpassede tjenester til den enkelte, og når tjenestene kan utformes mer standardisert. Å ta i bruk alle gode krefter vil si å benytte mangfoldet blant kommunale, private ideelle og private kommersielle virksomheter, men også et tettere samarbeid med innbyggere i frivillig arbeid og med pårørende. Mer selvstendiggjørende tjenester vil si å rette tjenestene inn mot å hjelpe den enkelte til å mestre eget liv.

Et styrket lokaldemokrati og økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene innebærer vekt på de folkevalgtes påvirkning, både i kommunen sentralt og på bydelsnivå. Å styrke lokaldemokratiet handler også om å legge til rette for at innbyggerne kan delta aktivt i utviklingen av sitt eget nærmiljø og tjenestetilbud. Dette kan bidra til å øke engasjement og tilhørighet til sitt eget lokalsamfunn, samtidig som det kan føre til mer tilpassede og relevante tjenester og tiltak.

Det finnes mulige iboende motsetninger mellom de tre målene. Det betyr at de er godt egnet til å belyse dilemma kommunens folkevalgte, ledere og medarbeidere står i. Underveis i utredningsarbeidet er målene og prinsippene benyttet for å foreta avveininger mellom ulike hensyn og som grunnlag for vurdering av alternative løsningsforslag.

4. Byrådets forslag til ny bydelsorganisering

Basert på fremstillingen i rapportens kapittel 1-5 er det byrådets vurdering at en ny organisering av bydelene kan bidra til bedre oppnåelse av målene for fremtidig organisering. Byrådet støtter vurderingen av at endringer av oppgavefordeling og gjennomføring av tiltak innen utfordringsområdene, sammen med større grad av samordning ikke er nok. Det er også behov for å se på antall bydeler og deres grenser.

4.1 Innledende vurderinger

I det innledende arbeidet med å vurdere bydelsstrukturen ble tre ulike scenarier for fremtidig bydelsstruktur vurdert: En videreføring av 15 bydeler, en reduksjon til 9–11 bydeler, og nedskalering til 4–6 bydeler.

Vurderingen var at en videreføring av 15 bydeler i begrenset grad vil gi tilstrekkelig kraft til å møte kommunens utfordringer, og at nødvendige gevinster ikke vil kunne hentes ut gjennom økt samordning eller flytting av oppgaver innenfor dagens struktur. Med fortsatt 15 bydeler kan det bli nødvendig å flytte en rekke oppgaver fra bydel til kommunen sentralt, blant annet som følge av at noen av spisskompetansemiljøene i bydelene er sårbare og/eller at oppgaver krever spesialisert kompetanse. En videreføring av 15 bydeler vil dermed i liten grad kunne legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser og mindre fragmenterte tjenestetilbud. Selv med tydeligere rolleavklaringer og tiltak for bedre samordning, fremstår en fremtidig organisering med 15 bydeler som for kompleks og fragmentert til å realisere vesentlige forbedringer og trekke kommunen nærmere målene for fremtidig organisering.

En reduksjon til 9-11 bydeler vil delvis kunne åpne for at flere oppgaver kan forbli i bydel, sammenliknet med en videreføring av 15 bydeler. Samtidig fremstår det som lite aktuelt å legge flere oppgaver til bydelene sammenliknet med i dag. Med 9-11 bydeler fremstår også organisasjonen fortsatt for kompleks. Byrådet vurderer derfor at en reduksjon til 9-11 bydeler ikke er tilstrekkelig til å legge til rette for måloppnåelse.

En reduksjon til 4-6 bydeler kan gi bedre måloppnåelse enn en videreføring av 15 eller reduksjon til 9-11. Med 4-6 bydeler kan flere oppgaver legges til bydel, for med dette å blant annet legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser. Samtidig kan en reduksjon ned mot 4-5 bydeler gi

bydeler der størrelsen medfører økt risiko for manglende intern koordinering og stordriftsulempen.

4.2 Vurdering av løsninger med 9 bydeler

Byrådet har også vurdert ulike løsninger som inkluderer 9 bydeler. Vurderingene knyttet til dette er at en fremtidig organisering med 9 bydeler i mindre grad enn andre alternativ legger til rette for at målene for en fremtidig organisering av kommunen oppnås. Det er særlig prinsippene om redusert kompleksitet, mer koordinerte og sammenhengende innbyggerreiser, mer robuste fagmiljøer og mer enhetlig organisasjonsstruktur som slår dårligere ut for et alternativ med 9 bydeler. Et alternativ med 9 bydeler legger også i mindre grad enn øvrige alternativ til rette for at oppgaver kan overføres til bydelene.

Med grunnlag i disse vurderingene mener byrådet at en fremtidig organisering med mellom 6 og 8 bydeler fremstår som den foretrukne løsningen. Med mellom 6 og 8 bydeler legges det best til rette for en balanse mellom en reduksjon i antall bydeler som åpner for å legge flere oppgaver til bydelene og med det legge til rette for mer helhetlige innbyggerreiser samtidig som fagmiljøene styrkes styrke fagmiljøene der. Med mellom 6 og 8 bydeler beholdes mange nok bydeler til å ivareta nærhet til innbyggerne, unngå intern kompleksitet og unngå stordriftsulempen.

4.3 Kriterier for inndeling av nye bydeler

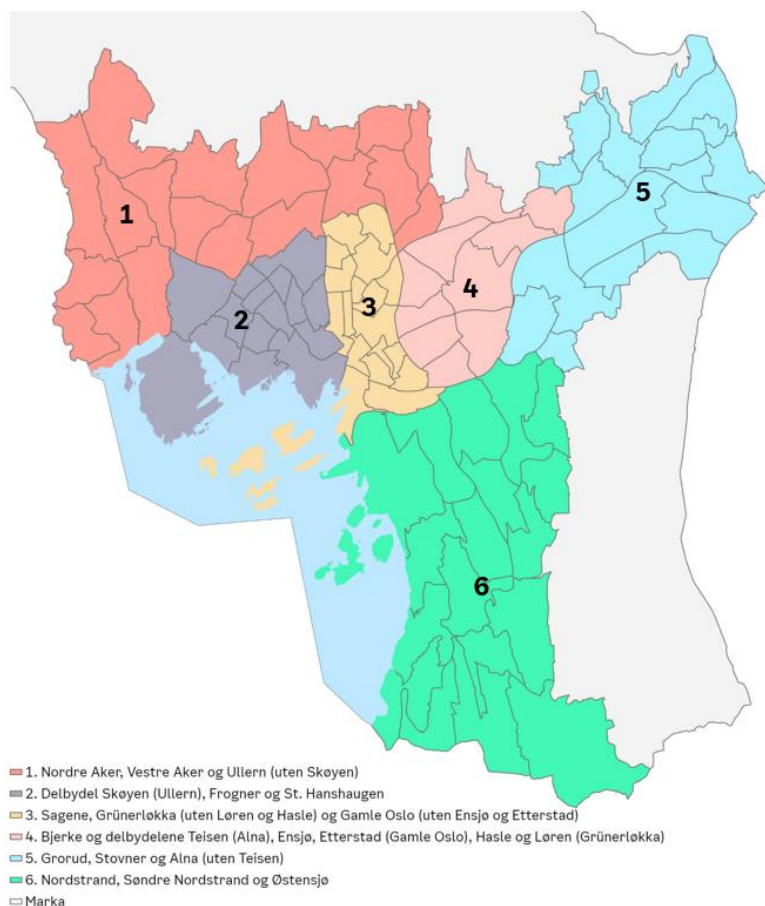
De presenterte alternativene for inndeling i nye bydeler vurderes både opp mot målene for en fremtidig organisering og mot kriteriene for inndeling av nye bydeler som er nærmere omtalt i rapportens kapittel 3.3.

Kriteriene tar utgangspunkt i kriteriene som ble benyttet i bydelsreformen i 2004, men er videreutviklet med sikte på å ta hensyn til forhold som er mer fremtredende i dagens Oslo. Kriteriene er ikke rangert, men representerer ulike hensyn som må veies opp mot hverandre ved fastsettelsen av nye bydelsgrenser. Første kriterium handler om at **hele bydeler fortrinnsvis bør samles og at delbydeler ikke bør deles med mindre summen av øvrige kriterier tilsier at dette er nødvendig**. Begrunnelsen for at et slikt hensyn er vektlagt er at kostnadene og kompleksiteten ved en reform forventes å øke ved oppsplitting av bydeler. Kriteriet om å samle bydeler i sin helhet er likevel ikke vektlagt i den grad at det er til hinder for løsninger som oppfyller øvrige kriterier. **Kriteriet om funksjonell inndeling** innebærer at ny bydelsinndeling skal legge til rette for effektiv og hensiktsmessig tjenesteyting. **Demografiske forhold** handler om å se innbyggertall i sammenheng med variasjoner i tjenestebehov, der blant annet befolkningsframskrivninger frem mot 2035, befolkningssammensetning og budsjettstørrelse er benyttet som indikatorer. **Inndeling hos statlige samarbeidspartnere** innebærer at de nye bydelsgrensene bør tilrettelegge for enkelt samarbeid og god koordinering med viktige statlige samarbeidsaktører som sykehusene, Nav og politiet. Dette er også nærmere beskrevet senere i høringsnotatet. Det er videre lagt vekt på at foreslåtte løsninger skal fungere over tid, ta hensyn til historisk tilhørighet og legge til rette for en sammenhengende utvikling av byen som bosted og arbeidsplass.

Nedenfor beskrives byrådets forslag til en ny organisering av bydelene med utgangspunkt i 6, 7 eller 8 bydeler. Først presenteres mulige bydelskart for alternativer med 6, 7 og 8 bydeler, og en samlet begrunnelse for hvorfor byrådet har valgt å gå videre med disse alternativene.

4.4 Forslag til løsning med 6 bydeler

For alternativet med 6 bydeler presenteres følgende kart:

Figur 2: Kartalternativ med 6 bydeler

Tabell 1: Nøkkeltall for kartalternativ med 6 bydeler^{1 2}

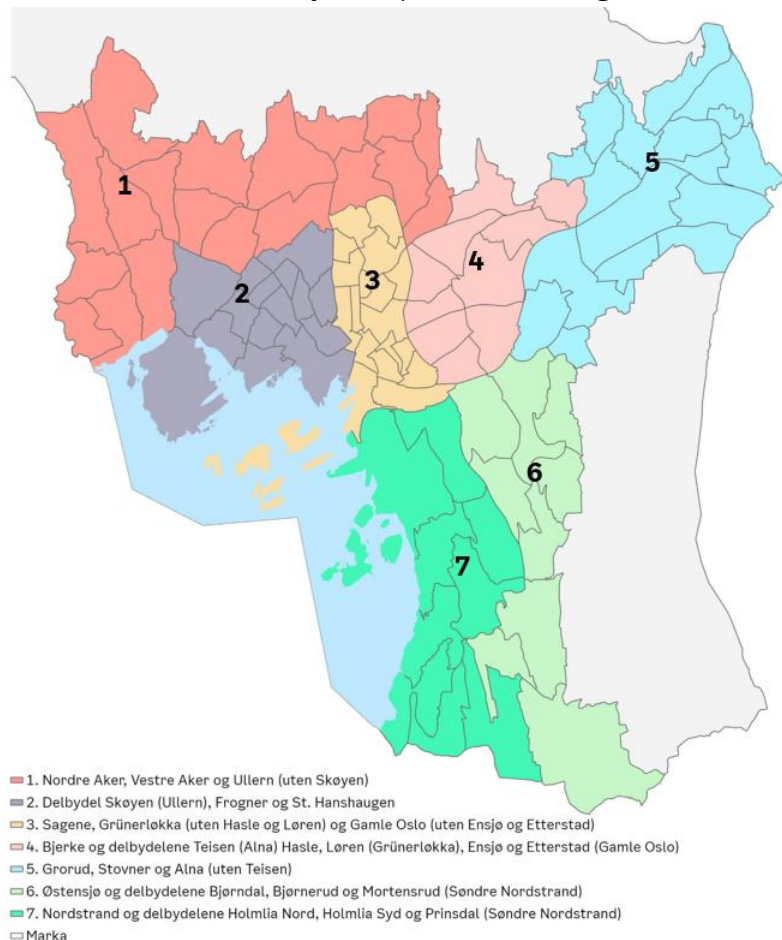
Alternativ 6	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse mrd. kr	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	134 460	20 892	16 %	4 011	7 %	5,1	148 116	25 687	17 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	80 691	6 941	9 %	5 823	15 %	3,3	100 101	9 951	10 %
Bydel 5	107 445	13 999	13 %	13 954	30 %	5,6	114 538	16 577	15 %
Bydel 6	146 389	20 129	14 %	10 316	16 %	6,4	156 564	25 676	16 %
Gjennomsnitt	119 845	14 088	12 %	8 296	16 %	4,8	128 656	17 814	14 %

¹ Tallgrunnet for tabell 1, 2 og 3 er hentet fra [Statistikkbanken - Oslo kommune og Bydelsfakta - Visualisering av statistikk om befolkning, levekår og boforhold](#).

² Budsjettstørrelse vist i tabell 1, 2 og 3 er basert på bydelenes kriteriefordelte midler og kriteriefordelt lønns- og priskompensasjon fra vedtatt budsjett 2025. Budsjettstørrelsen er en teoretisk fremstilling der kriteriefordelt ramme per funksjonsområde for dagens bydeler er summert i alternative konstellasjoner. Ved splitting av bydeler, der delbydeler plasseres i forskjellige nye bydelskonstellasjoner, er rammen fra den opprinnelige bydelen fordelt etter delbydelenes befolkningsandel. Budsjettstørrelsen er basert på bydelenes oppgaveportefølje i 2025.

4.5 Forslag til løsning med 7 bydeler

For alternativet med 7 bydeler presenteres følgende kart:

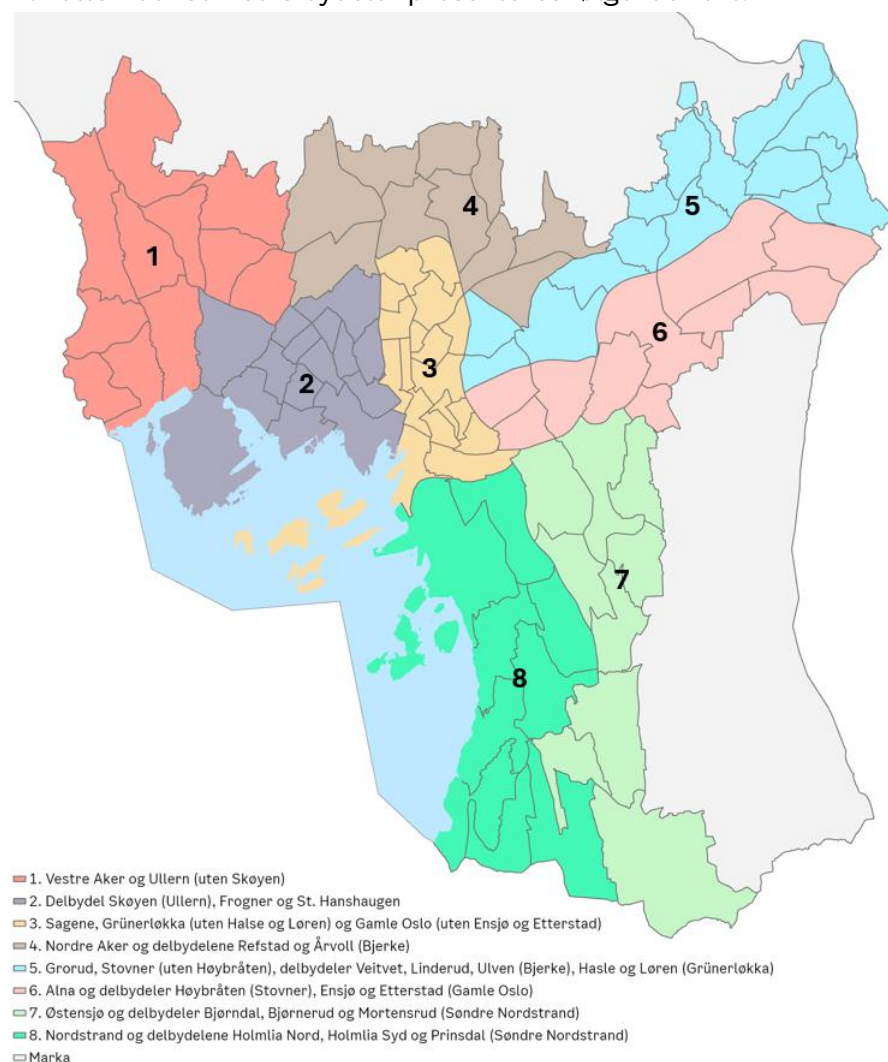
Figur 3: Kartalternativ med 7 bydeler

Tabell 2: Nøkkeltall for kartalternativ med 7 bydeler

Alternativ 7	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse mrd. kr	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	134 460	20 892	16 %	4 011	7 %	5,1	148 116	25 687	17 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	80 691	6 941	9 %	5 823	15 %	3,2	100 101	9 951	10 %
Bydel 5	107 445	13 999	13 %	13 954	30 %	5,6	114 538	16 577	14 %
Bydel 6	73 741	9 208	12 %	6 060	19 %	3,4	80 208	12 039	15 %
Bydel 7	72 648	10 921	15 %	4 256	14 %	3,0	76 356	13 637	18 %
Gjennomsnitt	102 725	12 076	12 %	46 032	16 %	4,1	110 277	15 269	14 %

4.6 Forslag til løsning med 8 bydeler

For alternativet med 8 bydeler presenteres følgende kart:

Figur 4: Kartalternativ med 8 bydeler

Tabell 3: Nøkkeltall for kartalternativ med 8 bydeler

Alternativ 8	2025						2035		
	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+		Lav utdanning 30-59 år		Budsjett- størrelse <i>mrd. kr</i>	Befolkning totalt	Befolkning 67 år+	
		Antall	Andel	Antall	Andel			Antall	Andel
Bydel 1	79 360	13 754	17 %	2 344	7 %	3,1	86 978	16 484	19 %
Bydel 2	108 935	13 259	12 %	5 194	11 %	3,6	109 421	16 403	15 %
Bydel 3	141 152	9 310	7 %	10 478	15 %	5,0	143 197	12 590	9 %
Bydel 4	71 243	8 924	13 %	2 748	9 %	2,7	79 912	11 449	14 %
Bydel 5	94 801	10 100	11 %	10 751	25 %	4,4	110 624	13 118	12 %
Bydel 6	77 192	9 054	12 %	7 945	23 %	3,7	85 241	11 164	13 %
Bydel 7	73 741	9 208	12 %	6 060	19 %	3,4	80 208	12 039	15 %
Bydel 8	72 648	10 921	15 %	4 256	14 %	3,0	76 356	13 637	18 %
Gjennomsnitt	89 884	10 566	12 %	6 222	15 %	3,6	96 492	13 361	14 %

4.7 Overordnede vurderinger av kartalternativene

Byrådet legger frem tre alternative forslag til inndeling av byen: 6, 7 eller 8 bydeler. Alternativene bygger på de faglige vurderingene av mulige inndelinger av bydelene i vest, sentrum, øst og sør, slik disse er presentert i rapportens kapittel 3.4, samt kriteriene for inndeling av nye bydeler.

Byrådet ønsker å unngå for mange kompliserte bydelsoppsplittings, altså der to eller flere delbydeler skilles ut av en eksisterende bydel, og slås sammen med en annen bydel. Dette for å kunne bevare gode arbeidsmiljøer og kompetanse i bydelene, og unngå for store kostnader knyttet til omstillingen i perioden fra en ny bydelsstruktur er vedtatt av bystyret, til endringene trer i kraft 01.01.2028. Hensynet til kompliserte oppsplittings er vurdert opp mot blant annet transportårer, geografi, historisk tilhørighet og innbyggertall. Forslaget om 6 bydeler innebærer to kompliserte oppsplittings av bydeler, forslaget om 7 bydeler innebærer tre slike oppsplittings, mens forslaget om 8 bydeler innebærer fire.

To nøkkeltall byrådet har sett spesielt hen til i forslagene til nye bydelkart er framskriving av totalbefolkningen i 2035, og estimerte budsjettstørrelser basert på bydelenes budsjett for 2025.³ Bydelenes budsjetttramme fordeles etter et kriteriebasert system, som hensyntar demografiske og sosioøkonomiske forhold. Bydeler med høy kompleksitet i tjenesteproduksjonen, for eksempel på grunn av en kombinasjon av høy andel eldre og store sosioøkonomiske utfordringer, vil ha et betydelig høyere budsjett enn en bydel med lav kompleksitet og få sosioøkonomiske utfordringer. Estimerte budsjettstørrelser for de nye bydelene kan dermed gi en god indikasjon på omfanget av utfordringer.

I bydeler med høy kompleksitet i tjenesteproduksjonen, for eksempel med store sosioøkonomiske utfordringer, bør det tas ekstra hensyn til befolkningsantallet. En bydelssammensetning der enkelte grupper med særskilte behov er overrepresentert i noen bydeler, kan gi både muligheter og utfordringer. På den ene siden kan en slik konsentrasjon legge til rette for økt spesialisering og kompetansebygging. For eksempel kan en bydel med en høy andel pleietrengende eldre utvikle robuste fagmiljøer innen tematikken, noe som kan bidra til bedre kvalitet og mer effektive tjenester. På den andre siden bør man unngå en for sterk konsentrasjon av komplekse behov. Samlet sett anbefaler derfor ikke byrådet en samling av de fire bydelene Sagene, St. Hanshaugen, Grünerløkka og Gamle Oslo – som alle tilhører Lovisenberg sykehus sitt opptaksområde - til én ny, samlet sentrumsbydel. Det ville blitt en bydel med om lag 230 000 innbyggere i 2035, og med en budsjettstørrelse på 7,6 milliarder kroner.

Byrådet ønsker at kollektivløsningene innad i de nye bydelene blir mest mulig sammenhengende, slik at det blir så enkelt som mulig for innbyggerne og ansatte å forflytte seg internt i bydelene. Byrådet har måttet gjøre avveininger mellom mange ulike hensyn, så det finnes likevel unntak fra dette. For de bydelene dette gjelder, vil det ikke nødvendigvis være en stor ulempe, da det hovedsakelig er administrasjon som har potensial for å sentraliseres ved bydelssamlinger, mens

³ Budsjettstørrelsene vist i tabell 1, 2 og 3 er basert på bydelenes kriteriefordelte midler og kriteriefordelt lønns- og priskompensasjon fra vedtatt budsjett 2025. Budsjettstørrelsen er en teoretisk fremstilling der kriteriefordelt ramme per funksjonsområde for dagens bydeler er summert i alternative konstellasjoner. Ved splitting av bydeler, der delbydeler plasseres i forskjellige nye bydelskonstellasjoner, er rammen fra den opprinnelige bydelen fordelt etter delbydelenes befolkningsandel. Budsjettstørrelsen er basert på bydelenes oppgaveportefølje i 2025.

de innbyggerrettede tjenestene må være jevnt fordelt innad i de nye bydelene. Det vil bli spesielt viktig dersom det er geografiske og transportmessige barrierer internt i én og samme bydel.

De tre kartalternativene viser ulike varianter av bydelssamlinger i vest, nord, øst og sør. Forslaget til inndeling av sentrum ligger likevel fast i alle tre alternativene. Byrådet mener at en todeling av sentrum best ivaretar både historiske og geografiske forhold, og gjør at man unngår en for stor bydel i befolkningsantall og budsjettstørrelse.

Løsningene på tvers av de tre ulike kartalternativene kan kombineres. Da de tre kartforslagene henger tett sammen, vil det bli gitt en samlet beskrivelse av alternativene:

4.8 Forklaring av kart for 6, 7 og 8 bydeler

Alternativene for 6 og 7 bydeler skiller seg på løsningen i sør. Alternativet for 8 bydeler viser frem alternative organiseringer av øst, nord og vest. Det vil i det følgende gås nærmere inn på de konkrete løsningene for hver foreslått bydel.

I alternativet med 6 og 7 bydeler foreslår byrådet en ny **bydel 1** i vest bestående av Vestre Aker, Nordre Aker og Ullern, uten delbydel Skøyen. Dette er bydeler som er tett knyttet sammen geografisk og historisk. Frogner innlemmes ikke i bydel 1, ettersom delbydelen inngår i den todelte sentrumsløsningen, og har en klar sentrumsidentitet. Bydel 1 vil ha et estimert budsjett på 5,1 milliarder kroner basert på 2025-tall. Bydel 1 vil videre ha et fremskrevet befolkningsantall på om lag 148 000 i 2035. Bydelens hovedutfordring vil i fremtiden være en kraftig økning i antallet pleietrengende eldre. Kollektivløsningene blir ikke nødvendigvis sammenhengende, og man må for eksempel ta t-bane via en annen bydel for å komme seg mellom den vestlige og østlige delen av bydelen. Det innebærer at det er viktig at innbyggerrettede tjenestene er godt fordelt i den nye bydelen i fremtiden. Bydelen vil tilhøre to ulike opptaksområder for lokalsykehus. I alternativet med 8 bydeler foreslås en **bydel 1** som ikke inkluderer Nordre Aker.

Bydel 2 er en samling av St. Hanshaugen og Frogner, i tillegg til delbydel Skøyen fra dagens Ullern. Frogner og Skøyen kunne vært en del av løsningen i vest, men har over tid fått en tydelig sentrumsidentitet. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 3,6 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 109 000 i 2035. Med den planlagte utbyggingen i Skøyen-området, og sammen med ferdigstillingen av Fornebubanen, vil Frogner og Skøyen i økende grad være en naturlig del av sentrum.

Bydel 3 foreslås som en samling av Sagene, Grünerløkka og Gamle Oslo. Fra Grünerløkka tas delbydelene Hasle og Løren ut og foreslås innlemmet i bydel 4, det samme gjelder Ensjø og Etterstad fra Gamle Oslo. Bydel 3 utgjør et område med tydelig sentrumsidentitet. Bydel 3 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 5,0 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 143 000 innbyggere i 2035. Byrådet mener inndelingen av bydel 2 og 3 gir en god balanse mellom innbyggertall, historisk og geografisk tilhørighet.

Hovinbyen er Oslos største byutviklingsområde, og vil koble sammen indre by og Groruddalen. I 2018 vedtok bystyret Strategisk plan for Hovinbyen, som strekker seg mange tiår frem i tid.

Hovinbyen består i hovedsak av utbyggingsområdene Løren, Hasle, Økern, Ulven, Ensjø, Etterstad og Bryn, og er i dag fordelt mellom bydelene Bjerke, Alna, Grünerløkka og Gamle Oslo. Dette er blant de områdene av byen som vil endre seg mest i tiden fremover, og det skal legges til rette for opp mot 40 000 nye boliger. Utviklingen vil være med på å gi området en ny identitet. Byrådet ser at en egen **bydel 4** konsentrert rundt Hovinbyen bedre vil kunne legge til rette for nyetablerte i et område i sterk vekst, bidra til utvikling av grøntområder og sikre gode tjenester for barn og unge. Bydelen vil bestå av hele bydel Bjerke, delbydelene Hasle og Løren fra bydel Grünerløkka, delbydelene Ensjø og Etterstad fra bydel Gamle Oslo samt delbydel Teisen fra dagens Alna. Bydel 4 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 3,2 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 100 000 innbyggere i 2035. Som følge av den store utbyggingen som skjer i området, vil befolkningen etter all sannsynlighet øke ytterligere også etter 2035.

Bydel 5 i Groruddalen er en sammenslåing av Stovner, Grorud og Alna (uten delbydel Teisen). Området har en sterk historisk og geografisk tilknytning. Alternative løsninger som er skissert i rapportens kapittel 3, innebærer en oppsplitting av Groruddalen i tre ulike bydeler. Byrådet vurderer dette som lite hensiktsmessig, ettersom Groruddalen har en tydelig identitet og sammenfallende muligheter og utfordringer. Bydel 5 vil ha en estimert budsjettstørrelse på 5,6 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på 114 529 i 2035. Dersom også Bydel Bjerke hadde inngått i bydel 5, er byrådets vurdering at bydelen blir for stor og kompleks med et innbyggertall på om lag 162 000 innbyggere i 2035, og en budsjettstørrelse på 7,2 milliarder kroner.

I alternativet med 8 bydeler slås delbydelene Refstad og Årvoll fra Bjerke bydel sammen med Nordre Aker i en ny **bydel 4**. Dette er et område som har en sammenhengende bebyggelse og identitet. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 2,7 milliarder basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 80 000 i 2035. Bydelen vil ha en eldre befolkning enn flere av de andre bydelene, og vil kunne spesialisere seg innen tjenesteinnovasjon i eldretjenester. Valget som er tatt med bydel 4 ved åtte bydeler, gjør at bydel 1 (Vestre Aker og Ullern, unntatt Skøyen) i alternativet med åtte bydeler får et relativt lavt budsjett og relativt få innbyggere sammenlignet med forslaget ved 6 og 7 bydeler. Å samle Nordre Aker og Bjerke i sin helhet i en ny bydel 4, som har vært oppe til vurdering, ville vært til hinder for en sammenhengende bydel 5 fra indre by og til øvre del av Groruddalen som strekker seg langs t-banens linje 5. Det er den viktigste forklaringen for hvorfor bydel 4 blir relativt liten i både befolkningsantall og budsjett. Løsningen i bydel 4 bidrar også til at delbydelene Veitvet og Linderud, med sterk groruddalsidentitet, blir en del av en av de to nye groruddalsbydelene.

Alternativet med 8 bydeler innebærer at man ikke etablerer en egen bydel i Hovinbyen. Bydel 3 er allerede såpass stor i både befolknings- og budsjettstørrelse, at det ikke vurderes hensiktsmessig å legge til ytterligere områder. I stedet samles strekket mellom indre by og Groruddalen i to bydeler på tvers, i en inndeling etter t-banens linje 2 og 5. **Bydel 5** langs t-banens linje 5 vil bestå av bydel Grorud og Stovner, uten delbydel Høybråten, i tillegg til delbydelene Veitvet, Linderud og Ulven fra bydel Bjerke, og delbydelene Hasle og Løren fra bydel Grünerløkka. Bydelen vil ha et estimert budsjett på 4,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 110 000 innbyggere i 2035. **Bydel 6**

langs t-banens linje 2 vil bestå av Alna, delbydel Høybråten fra Stovner, og Ensjø og Etterstad fra bydel Gamle Oslo. Den vil ha et estimert budsjett på om lag 3,7 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 85 000 innbyggere i 2035.

I alternativet med 6 bydeler foreslås en samlet sørbydel (**Bydel 6** i alternativet med 6 bydeler). Det vil bidra til at man unngår en komplisert oppsplitting av bydel Søndre Nordstrand. Ulempen med dette er at spennet i utfordringer blir høyt, med både en sterk økning i eldre, sosioøkonomiske utfordringer samt et høyt innbyggertall. Samlet estimert budsjett for bydel 6 i alternativet med 6 bydeler, er på 6,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Bydelen vil videre ha en fremskrevet befolkning i 2035 på om lag 157 000 innbyggere. Til sammenligning har bydel 1 (ved 6 og 7 bydeler) om lag samme befolkningsantall, men et budsjett som er på 5,1 milliarder kroner basert på 2025-tall. Det tilsier at bydel 6 i alternativet med 6 bydeler vil kunne få utfordringer med tanke på befolkningsstørrelse og spenn i utfordringer.

Av den grunn foreslår byrådet i alternativet med 7 og 8 bydeler, en oppsplitting av Oslo sør i to deler. **Bydel 6** i alternativet med 7 bydeler og bydel 7 i alternativet med 8 bydeler vil bestå av Østensjø og delbydelene Bjørndal, Bjørnerud og Mortensrud fra dagens Søndre Nordstrand. Denne bydelen vil ha et estimert budsjett på om lag 3,4 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha en fremskrevet befolkning i 2035 på om lag 80 000 innbyggere. Utviklingen av Gjersrud-Stensrud vil kunne føre til en stor befolkningsvekst for denne bydelen de neste tiårene. **Bydel 7** i karalternativet med 7 bydeler og bydel 8 i kartalternativet med 8 bydeler vil bestå av Nordstrand og delbydelene Holmlia Nord, Holmlia Sør og Prinsdal fra dagens Søndre Nordstrand. Bydelen vil ha et estimert budsjett på om lag 3,0 milliarder kroner basert på 2025-tall. Den vil videre ha et fremskrevet innbyggertall på om lag 76 000 innbyggere i 2035.

Delingen av sør følger kollektivlinjer og større transportårer i området. Bydel 6 og 7 vil få mulighet til å spesialisere seg i de utfordringene som finnes i dagens Søndre Nordstrand, samtidig som de er balansert godt opp mot befolkningstallet og spennet i tjenester som bydelene må levere.

En oppsplitting av Oslo sør vil resultere i at delbydel Bjørnerud får en suboptimal plassering, uavhengig av om den skulle være i den vestligste eller østligste bydelen. Dette da delbydelen består av områder som er definert som Mortensrud (som i hovedsak ligger den østligste bydelen) og Prinsdal (som i hovedsak ligger i den vestligste). Byrådet har i utgangspunktet ikke lagt opp til en deling av delbydeler, men vil vurdere det i det videre arbeidet dersom en oppdeling av sør blir aktuelt.

4.9 Samarbeid med statlige organer

Byrådet vil gå i dialog med kommunens statlige samarbeidspartnere for å finne gode løsninger på utfordringene som kommer som følge av endringen i bydelsorganiseringen. Målet på mellomlang og lang sikt er at statlige virksomheter tilpasser seg det nye bydelskartet, der det skulle være hensiktsmessig for innbyggerne og for virksomhetene selv.

4.9.1 Sykehusenes opptaksområder

Dersom kriteriet om å hensynta sykehusenes opptaksområder hadde blitt fulgt uten unntak, ville handlingsrommet for å etablere en hensiktsmessig bydelsstruktur, som også tar hensyn til geografiske faktorer og historisk tilhørighet, blitt for lite. I 2031 vil Oslo universitetssykehus (OUS) være lokalsykehus for innbyggerne i åtte av 15 av dagens bydeler. Innbyggerne i dagens Vestre Aker, Ullern og Frogner har Diakonhjemmet sykehus som lokalsykehus, mens innbyggerne i Sagene, St. Hanshaugen, Gamle Oslo og Grünerløkka tilhører Lovisenberg diakonale sykehus. At Oslo kommune endrer bydelsgrensene sine, påvirker ikke sykehusenes opptaksområder. Eksempelvis vil innbyggere i dagens St. Hanshaugen bydel vil fortsatt ha Lovisenberg diakonale sykehus som lokalsykehus, selv om bydelen blir slått sammen med Frogner bydel og Skøyen delbydel.

For noen av bydelene innebærer forslaget til nye bydeler at de må samhandle med to ulike lokalsykehus, og ikke bare ett slik som i dag. I alternativet med 6 og 7 bydeler, vil bydel 1 måtte samhandle med både Diakonhjemmet sykehus og OUS. Bydel 2 må samhandle med både Diakonhjemmet og Lovisenberg, mens bydel 4 må samhandle med Lovisenberg og OUS. De nye bydelene vil være av en betydelig større størrelse enn dagens bydeler, og byrådet vurderer at det vil være enklere for en bydel på nærmere 150 000 innbyggere å samhandle med to sykehus, enn det ville vært det for en bydel med 40 000 innbyggere.

Sett fra lokalsykehusenes perspektiv, vil Diakonhjemmet gå fra å måtte samhandle med tre ulike bydeler, til å samhandle med to. Lovisenberg vil gå fra å samhandle med fire bydeler, til å samhandle med tre. Samlet sett er byrådets vurdering at samhandlingen med sykehusene, og tilretteleggingen for mer sammenhengende brukerreiser, blir bedre ved en ny bydelsstruktur enn dagens bydelsstruktur.

4.9.2 Nav stat

De sosiale tjenestene i bydelene, som etter lov er lagt til Nav-kontor, utgjør en sentral del av bydelenes ansvar. De individuelle tjenestene etter kapittel 4 i sosialtjenesteloven; Opplysning, råd og veiledning, økonomisk stønad, midlertidig botilbud, individuell plan og kvalifiseringsprogram skal etter loven ligge til Nav-kontoret. Her står ikke kommunene fritt.

Nav-kontorene i Oslo har én leder som rapporterer i to styringslinjer – en i staten og en i kommunen. Fremtidig utvikling av Nav-kontorene må derfor skje i partnerskap med Nav Oslo.

Et særskilt hensyn når det gjelder tjenestene til NAV er nærhet til innbyggerne. Selv om Nav-kontorene tilbyr sine tjenester i digitale og telefonbaserte kanaler, har mange innbyggere behov for fysisk møte enten via drop-in eller avtalte samtaler. Tidlig hjelp og tiltak har vist seg å ha best effekt. Tilgjengeligheten til Nav-kontorene må opprettholdes på et tilfredsstillende nivå for å sikre tidlige møter og tidlig bistand til personer med hjelpebehov.

Byrådet vil i det videre arbeidet med bydelsreformen legge vekt på at de sosiale tjenestene får en tydelig organisatorisk plassering i bydelene, som muliggjør god partnerskapsledelse med Nav Oslo.

4.10 Forslag til plassering av Marka og Sentrum i ny bydelsorganisering

Sentrum og Marka har hatt en særskilt forvaltningsstatus som administrative enheter siden bydelsreformen i 1988. Disse områdene av byen har altså ikke vært underlagt ansvaret til et bydelsutvalg. Innbyggere i disse delene av byen mottar sine tjenester fra, og inngår i stemmekretsen til, nærmeste ordinære bydel. Bosettingen i Marka er spredt, og finnes hovedsakelig i dalførene Sørkedalen og Maridalen. Store deler av området er vernet gjennom Markaloven (2009), som har som formål å sikre Marka som friluftsområde og natur- og kulturvernområde. Enhetlig regulering og forvaltning er av stor betydning for ivaretagelsen av Markas status også i fremtiden. I en fremtidig organisering med færre bydeler vil det fremdeles være 3-5 bydeler som grenser til marka. Markas store geografiske utstrekning taler også for at det fremdeles vil være hensiktsmessig at tjenester ytes fra tilliggende bydeler. Det foreslås derfor at Markas status som administrativ enhet opprettholdes og at ansvaret for tjenester til innbyggerne i Marka fordeles på tilliggende bydeler, som i dag. Likeledes at innbyggere i Marka inngår i samme stemmekretser som i dag. Eksempelvis vil da innbyggere som i dag bor nærmest Bydel Nordre Aker følge denne bydelen inn i en eventuell samling med en nabobydel.

Forslagene til ny bydelsinndeling tilsier at det vil bli færre bydeler i sentrum i en ny fremtidig struktur. Dette innebærer at problemstillinger som er særskilte for Oslo sentrum vil angå et fåtall bydeler konsentrert om et nokså lite område sentralt i Oslo. Færre og større bydeler vil også legge til rette for utvidet ansvar til bydelene i sentrum og medfører at argumentet om å beholde bystyrets direkte kontroll over arealdisponeringen i området ikke lenger er like relevant. Gjennom utbyggingen av blant annet Aker Brygge, Bjørvika og Sørenga er det sentrumsområder som tilhører en bydel og som forvaltes på en annen måte. Det foreslås derfor at det geografiske området som i dag er definert som den administrative enheten sentrum inngår i ansvarsområdet til det som i dag er Bydel St. Hanshaugen. Videre foreslås at innbyggerne i dette området fremdeles får sine tjenester fra den bydel som Bydel St. Hanshaugen inngår i, og tilhører stemmekretsen til Oslo rådhus.

4.11 Forslag til kriterier for fastsettelse av navn på nye bydeler

I denne fasen av utredningsarbeidet er navn på nye bydeler ikke vurdert. Dette fordi det er vurdert som mest hensiktsmessig at forslag nye bydeler har vært gjennom en ekstern høring, før en formell navneprosess igangsettes.

Valgstyret i Oslo har lagt til grunn at navn på nye bydeler må være vedtatt før 1. november 2026. Den knappe tidsrammen tilsier at prosessen rundt fastsettelse av navn på nye bydeler må planlegges godt slik at til legges til rette for at både innbyggere, ansatte og folkevalgte kan komme med synspunkter på navneforslagene som fremmes. Denne tidsplanen tilsier at det vil være hensiktsmessig at kriterier for fastsettelse av navn på nye bydeler vedtas i forbindelse med at bydelenes antall og grenser vedtas og at kriterier for navn er en del av en ekstern høring høsten 2026. Med utgangspunkt i prinsippene for fastsettelse av navn som ble benyttet i forrige bydelsreform (byrådssak 121/03) foreslås at følgende kriterier legges til grunn for navn på nye bydeler:

1. Alle bydelsnavnene gjennomgås i forbindelse med navnsettingen
2. Nåværende navn kan beholdes der de har fått allmenn aksept og ikke bryter med øvrige kriterier for fastsettelse av navn
3. Bydelsnavnene skal bestå av ett ledd, eventuelt supplert av "Søndre", "Gamle", mv.
4. Bydelsnavnene skal ha en historisk forankring, og de skal karakterisere bydelen eller vesentlige deler av den.
5. Navn på områder som strekker seg over to eller flere av de nye bydelene, bør unngås, likeledes navn som bare en mindre del av bydelen kan identifisere seg med
6. Navn som brukes i annen administrativ sammenheng med en vesentlig annen avgrensning enn bydelen, bør unngås

Dagens reglement for bydelene sier ingenting om hvilke bydeler Oslo består av, og hva de faktisk heter. Det kan være gode grunner for at det bør fremgå av selve reglementet hva navnet på de ulike bydelene skal være. I så fall kan det bli aktuelt at fastsettelsen av nye bydelsnavn formelt skjer i forbindelse med at nytt endret bydelsreglement vedtas, og at navnet både skal gjelde for den politiske enheten (bydelsutvalget) og den administrative enheten (bydelsadministrasjonen). Rent formelt er dette to ulike enheter som begge bør navngis.

4.12 Forslag til sammensetning av bydelsutvalg og frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter

Med grunnlag i bydelsreglementet har dagens bydelsutvalg 15 medlemmer i bydelsutvalget, uavhengig av hvor store bydelene er. Dette antallet har ligget fast siden 2004 og innebærer at det er nokså store variasjoner i representasjon dag. Eksempelvis er det 1882 innbyggere bak hver bydelsrepresentant i Bydel Grorud, mens tilsvarende for Grünerløkka er 4427.

I en fremtidig organisering med færre og større bydeler, og utvidet ansvar til bydelene på noen områder, bør det tas sikte på å opprettholde god representasjon i bydelsutvalgene. Samtidig bør det også legges til rette for ivaretagelse av den overordnede styringsbalansen mellom bydelsutvalgene og sentrale politiske organer. Målet om styrket lokaldemokrati og prinsippene om helhetlig styringsstruktur, redusert kompleksitet, enhetlig organisering legges til grunn for vurderingene knyttet til antall representanter i nye bydelsutvalg. Dette taler det for at alle nye bydeler også bør ha det samme antall representanter i bydelsutvalgene. Dersom hensynene nevnt over kombineres med hensynet til kostnadseffektivitet, taler det for at antallet representanter i bydelsutvalgene bør økes noe. Det er usikkert hvilken effekt en eventuell bydelsreform vil ha på innbyggernes interesse og vilje til å delta i bydelsutvalg. Det kan imidlertid være et selvstendig poeng at muligheten til å rekruttere lokalpolitikere blir lettere om det blir færre verv som skal besettes. **På bakgrunn av dette foreslås at antallet representanter i hvert bydelsutvalg økes fra dagens 15 til 21.** Tabellen under viser hvor mange bydelsutvalsrepresentanter Oslo vil få samlet sett ved 6, 7 eller 8 bydeler med 21 representanter i hver bydel.

Tabell 4 1: Antall representanter i bydelsutvalg totalt ved 6, 7 og 8 bydeler

	Antall representanter totalt med 21 representanter pr bydel	Reduksjon i totalt antall representanter opp mot dagens 225
6 bydeler	126	99
7 bydeler	147	78
8 bydeler	168	57

En løsning med 7 bydeler og 21 bydelsutvalsrepresentanter i hver bydel, vil gi 147 bydelsutvalsrepresentanter for Oslo samlet sett. Dette vil i så fall innebære en reduksjon med 78 representanter, sammenlignet med dagens 225 representanter for Oslo totalt. Ved 6 bydeler vil reduksjonen være på 99 representanter og ved 8 bydeler vil reduksjonen være på 57 representanter.

En fremtidig bydelsorganisering med større bydeler vil medføre et bredere nedslagsfelt for bydelspolitikere og kan potensielt medføre et større saksomfang. Dette kan gjøre vervene mer arbeidskrevende og aktualisere behovet for større grad av frikjøp av for eksempel bydelsutvalgsleder. Som omtalt i hovedrapportens kapittel 5.3.2 må spørsmålet om frikjøp av bydelspolitikere vurderes i lys av både demokratiske og personalpolitiske hensyn, økonomiske rammer og behovet for bred politisk representasjon. Ulike løsninger for frikjøp bør også kunne tilpasses den enkeltes livssituasjon. **Byrådet ønsker derfor å innhente innspill i spørsmålet om frikjøp av enkelte bydelsutvalsrepresentanter, slik som leder og nestleder i bydelsutvalget, før et konkret forslag til løsning legges frem.**

4.13 Forslag til føringer for intern organisering og samordning mellom bydeler

Det er synliggjort et tydelig utfordringsbilde knyttet til de ulikhetene som i dag eksisterer i bydelenes tjenestetilbud og interne organisering, inkludert avdelings- og seksjonsstruktur og arbeidsprosesser. På bakgrunn av dette utfordringsbildet vil byrådet foreslå at det i en fremtidig bydelsorganisering innføres likere tjenestekjeder, organisasjonsstrukturer og arbeidsprosesser på tvers av bydeler.

Innenfor tjenestene til barn og unge og innen helse, omsorg og sosial- og velferdstjenestene foreslås at det etableres strukturer som sikrer samsvar mellom økonomiske rammer, innbyggernes samlede behov, volumet av tjenester og tjenestens kvalitet. Slike strukturer bør videre legge bedre til rette for forutsigbarhet, faglig kvalitet og effektiv koordinering av vedtak og tjenesteyting på tvers av fagområdene. Til slutt bør det legges bedre til rette for større grad av enhetlig prinsipper for saksbehandling i behovsvurdering og tildeling av tjenester på tvers av bydeler.

Det foreslås videre at det utredes gode mekanismer som legger til rette for at bydelene forblir likere, mer standardiserte og samordnete også etter at bydelsreformen eventuelt er innført. En slik standardisering er nødvendig for å opprettholde et likeverdig tjenestetilbud for innbyggerne, effektivitet i samhandlingen med eksterne og øke farten i digitaliseringsarbeidet i kommunen. For å legge til rette for et tilstrekkelig handlingsrom i de nye bydelene anbefales det at mekanismene i større grad er tuftet på et krav om samordning og standardisering på tvers av bydelene og i

regi av bydelene, snarere enn at de er tuftet på strammere sentral styring. Her er det nødvendig med videre utredning av hvordan dette skal gjennomføres i praksis.

5. Forslag til endring i oppgavefordeling og tiltak

5.1 Hovedinnretning for foreslåtte endringer i oppgavefordeling og tiltak

Oppgavefordelingen er vurdert ut fra en tydelig ambisjon om å nå de tre målene for fremtidig organisering, med særlig vekt på å styrke lokaldemokratiet. Det legges til grunn for tiltakene om at antallet bydeler reduseres til mellom 6 og 8. I tillegg har intensjonen om å flytte flere oppgaver og mer ansvar ut til bydelene og nærmere innbyggerne blitt vektlagt. En oppgavefordeling som i større grad legger til rette for mer helhetlige innbyggerreiser og tverrfaglig koordinering med tidlig innsats overfor innbyggergrupper med særlig sammensatte behov er også prioritert. Det er forutsatt at bydelene vil ha en mer samordnet og standardisert tjenesteportefølje og en mer enhetlig intern organisering som følge av en bydelsreform. Det legges videre til grunn at etatene i større grad får en understøttende rolle overfor bydelene.

Med dette utgangspunktet legges det til rette for en hovedretning innen oppgavefordeling og tiltak som er bygget på følgende premisser:

- For bydelssektoren samlet sett etterstrebes mer helhetlige innbyggerreiser, tjenesteleveranser og arbeidsprosesser ved å legge vesentlig flere oppgaver til bydel.
- At det etableres mekanismer i tjenester til barn og unge samt innen helse-, omsorgs- og velferdsområdet som sikrer bedre styring av hele tjenestekjedene, med mer likeartet behovsvurdering og tildeling på tvers av bydeler.
- At det gjøres organisatoriske grep som legger til rette for en mer *enhetlig struktur og organisering* av bydelenes tjenester, og at det etableres praksiser som styrker konsistensen i faglig skjønnsutøvelse mellom bydelene.
- Utvikling og drift av korttidsplasser i bydel for å oppnå mer effektive overganger mellom tjenester, bedre forutsetninger for å kunne bo hjemme og mer løpende tilpasning av tjenester etter behov.
- Tjenester som ikke utgjør en vesentlig del av en innbyggerreise, som har store effektiviseringsgevinster ved sentralisering og/eller som har lovkrav som tilsier det, kan legges sentralt. Langtidsplasser på sykehjem er eksempel på en tjeneste som ikke er en vesentlig del av en innbyggerreise da de fleste innbyggere som har fått plass på langtids hjem ikke flytter tilbake i egen bolig, samtidig som driften kan holdes mer effektiv dersom tjenestene er samlet i en sentral enhet. Grunnskolen er en viktig del av innbyggerreisen for sårbare barn og unge, men effektiviseringsgevinstene ved sentralisering i kombinasjon med vesentlige lovkrav tilsier fortsatt sentral organisering. Trafikkstyring og skiltmyndighet er eksempler på oppgaver med strenge lovkrav.
- Høyspesialiserte oppgaver der bydelene fortsatt kan ansees å ha for sårbare fagmiljøer for å oppnå effektiv drift bør sentraliseres. Behandling av klagesaker i fosterhjemstjenesten og heldøgntjenester for målgrupper med særlig utagerende adferd kan være et eksempel på dette.

Enkelte oppgaver som bydelene i utgangspunktet kan ha ansvar for i lys av prinsippene over, men hvor det likevel ikke er hensiktsmessig at oppgaven utføres i hver bydel, kan løses ved at én bydel får ansvar på vegne av alle. Dette kan være oppgaver som har et for lavt volum eller der bydelsvis fordeling ikke er effektivt. Eksempler på slike oppgaver er Hjelpemiddelformidlingen, Helsestasjon for kjønn og seksualitet eller det nåværende vaksinesenteret i Nydalen.

Det er gjort et omfattende arbeid med å gjennomgå styrker og svakheter ved dagens organisering og identifisere hvilke oppgaver som kan løses bedre på bydelsnivå enn i kommunen sentralt. Innenfor rammene av utredningsarbeidet har det imidlertid ikke vært mulig å utrede hvilke økonomiske og administrative konsekvenser en større endring i ansvar og oppgaver kan få. Nedenfor presenteres oppgaver som byrådet mener kan være egnet for flytting fra kommunen sentralt til bydelene og vice versa.

5.2 Byrådet foreslår at følgende oppgaver utredes for å overføres fra kommunen sentralt til bydelene:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - Kortvarige døgnplasser for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus - styrking og stabilisering for å kunne fortsatt bo hjemme. Opprettes slike plasser i fremtiden, skal bydelene ha ansvaret for dem
 - Drift av bo- og avlastningstiltak for barn med nedsatt funksjonsevne, som i dag driftes av BFE
 - Drift av bo- og aktivitetstiltak for voksne med nedsatt funksjonsevne som i dag driftes av VEL
 - Drift av botilbud og samlokaliserte boliger for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus, som i dag driftes av VEL
 - Drift arbeids- og aktivitetstiltak for innbyggere med nedsatt funksjonsevne
 - Forvaltning av Ungbo og tilhørende boliger
- Innenfor helse og omsorg:
 - Dagsentertilbudet som i dag ligger i SYE
 - Korttidsopphold som øker muligheten for å kunne bo hjemme lengre (helsehus, avlastningsplasser og kortere heldøgnsopphold som KAD og FRA sine tilbud for eldre med skrøpelighet⁴)
 - Samle helsetilbudet for innbyggere med utfordringer innen psykisk helse og rus i bydel. Utrede om det er hensiktsmessig å samle VEL sine byomfattende tilbud hos én bydel som drifter på vegne av flere/alle.
 - Forvaltning av avtalefysioterapeuthjemler/-avtaler til bydel
 - Tannhelsetjenesten
 - Ruter aldersvennlig transport (foreslått flyttet i Sak 1 2026 med virkning fra 01.04.2026)
- Innenfor boligområdet

⁴ Forslaget innebærer en omlegging av tilbudet og forutsetter at den totale kapasiteten ikke økes

- Rollen som operativ bestiller på boligområdet, både for SET- og HLS-sektor
- Innenfor nærmiljøutviklingsområdet
 - Forvaltning drift, vedlikehold og oppgradering av flere parker, plasser og grøntområder med lavere kompleksitet
 - Saksbehandling av utleie av egen grunn til arrangementer og servering
 - Trafikksikkerhetstiltak, slik som plassering av fartshumper og sikring av skoleveier, herunder;
 - Alternativ organisering av dagens trafikksikkerhetsarbeid, med mer involvering og innstillingsmyndighet/ vedtak for BU'ene, etter fagvurdering av Bymiljøetaten
 - Ansvar for drift av mindre idrettsanlegg og nærmiljøanlegg for fysisk aktivitet som i hovedsak retter seg mot idrettslag og aktive i sitt nærområde

Videre utredning av flytting av oppgaver fra kommunen sentralt til bydelene vil foregå høsten 2025, slik at konkrete forslag om endringer i oppgavefordelingen kan legges frem for bystyret vinteren 2026.

På nærmiljøutviklingsområdet legges det til grunn at fordeling av oppgaver som foreslås under punkt om trafikksikkerhet ikke strider imot vilkårene for vei- og skiltmyndighet som er særskilt delegert fra Statens Vegvesen til Bymiljøetaten.

Når det gjelder den videre utredningen av nærmiljøområdet ønsker byrådet å legge inn en spesifikk føring om at arbeidet skal ta utgangspunkt i målene for fremtidig organisering (Byrådssak 12/25), og at det skal skisseres flere løsningsforslag som inkluderer:

- at bydelene får finansieringsansvar, beslutningsmyndighet og driftsoppgaver og
- løsninger som innebærer en bestiller-utfører-modell hvor bydelene er bestillere

På nærmiljøområdet kan videre utredning også bringe frem andre oppgaver innen nærmiljø det kan være aktuelt å flytte fra kommunen sentralt til bydelene, eller spesifikke deloppgaver det kan være særlig aktuelt å legge til bydel.

5.3 Byrådet foreslår at følgende oppgaver overføres fra kommunen sentralt til bydelene uten ytterligere utredning:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - VEL sine oppgaver i rusFACT
 - Hasjavvenningsprogrammet
- Innenfor helse og omsorg:
 - Drift av rådgivningskontor for syn og hørsel
- Innenfor boligområdet
 - Arbeidstiltak for personer med funksjonsnedsettelse som i dag ikke ligger i bydel

5.4 Byrådet foreslår at følgende oppgaver overføres fra bydelene til kommunen sentralt:

- Innenfor sosial, velferd og barnevern:
 - Tilsynspersonordningen på fosterhjemsområdet
- Innenfor boligområdet
 - Forvaltning, drift og vedlikehold av boliger og gårder/landbrukseiendommer som bydelene disponerer for utleie i dag
- Innenfor administrative støttefunksjoner
 - Vurdere innretning kapasitet og organisering av støtte og oppfølging i krevende personalsaker.
 - Innkreving av vederlag og refusjon som ikke er avhengig av kjennskap til bruker eller tjenesteleverandør

Videre utredning av disse oppgavene vil i hovedsak dreie seg om forhold knyttet til gjennomføring av endringen og vil kunne gjøres i bydelsreformens neste faser.

5.5 Forbedringstiltak og tiltak som underbygger målsetningene for fremtidig organisering

I rapporten drøftes i tillegg en rekke forbedringstiltak innen seks utvalgte tjenesteområder, så vel som tiltak innen ledelse og organisasjonskultur samt teknologi og digitalisering som vil kunne bidra til at målene for kommunens fremtidige organisering kan oppnås.

Tiltakene krever ikke bystyrets beslutning våren 2026. Det er likevel tiltak som bør virke sammen med endringen i oppgavefordeling som er foreslått i rapporten, og som er derfor like viktige i det videre arbeidet med en bydelsreform. Byrådets vurdering er at det må jobbes videre med disse tiltakene i neste faser, dersom bystyret vedtar å gå videre med en bydelsreform. Også for disse tiltakene er det en forutsetning at de gjennomføres innen gjeldende økonomiske rammer. Der gjennomføring vil kreve budsjettmessig dekning utover gjeldende rammer, skal dette behandles og besluttet innenfor de ordinære årlige budsjettprosessene.

5.6 Samarbeid mellom bydeler og etater/foretak i fremtidig organisering

I vurderingene av om og hvordan ny bydelsorganisering kan bidra til bedre måloppnåelse og oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt, er det gjort vurderinger av hvordan samarbeidet mellom bydelene og etater/foretak kan styrkes. Det er særlig avdekket et behov for en vurdering av etatenes grensesnitt, rolle og funksjon overfor bydelene innen tre områder:

- a. *Etatenes rådgivende og koordinerende funksjon overfor bydelene:* Det er synliggjort et behov for å videreføre etatenes rolle i å understøtte styringen, tjenesteutviklingen og tjenesteproduksjonen i bydelene. En slik rolle innebærer blant annet å legge til rette for at bydelene har tilgang til oppdatert fagkunnskap, styringsdata og analyser, samt å bidra til større grad av samordning og standardisering på tvers av bydeler. Det foreslås at en slik understøttende rolle for etatene legges til grunn i det videre arbeidet med bydelsreformen.
- b. *Der etatene tilbyr tjenester som utgjør en del av innbyggerreisene på helse- og velferdsområdet:* Noen etater har i dag ansvar for deler av innbyggerreisene på

helse- og velferdsområder. Ved større og mer robuste bydeler bør bydelene ivareta eget ansvar innen både myndighetsoppgaver og tjenesteproduksjon i større grad enn i dag. Det foreslås en gjennomgang av grensesnitt og overlapp mellom bydelene og etatene for å fjerne eventuelt dobbeltarbeid og gi nye og større bydeler et mer helhetlig ansvar for innbyggerreisene.

- c. *Der etatene har ansvarsområder som virker inn på bydelenes samfunnsutviklerrolle:* Med færre og større bydeler, i kombinasjon med den foreslåtte styrkingen av nærmiljøområdet i bydelene, legges det bedre til rette for å styrke samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten og Bymiljøetaten og bydelene om samfunnsutvikling. Det foreslås derfor at det tas initiativ til å etablere en arena for fast, forutsigbart og formelt samarbeid mellom Plan- og bygningsetaten, Bymiljøetaten og bydelene.

Det er ikke innenfor bydelsreformens mandat å foreslå endringer i boligforetakenes organisering eller oppgaver. Utredningsarbeidet som er gjennomført på boligområdet tilsier imidlertid at en justering av boligforetakenes samfunnsoppdrag er nødvendig for å løse samfunnsflokken som gjør seg gjeldende her. Det foreslås derfor i tillegg at boligforetakenes rolle i realiseringen av målsetningene for fremtidig organisering gjennomgås og at foretakenes samfunnsoppdrag justeres med sikte på å kunne bidra sterkere i løsningen av utfordringene på boligområdet.

Et fremtidig samarbeid mellom bydelene og etater/foretak vil kunne omfatte flere forhold som ikke har vært dekket i utredningsarbeidet så langt. **Det foreslås derfor at et videre utredningsarbeid som inngår i en eventuell gjennomføringsfase også omhandler hvordan bydelene og sentrale enheter best skal samarbeide om måloppnåelse.**

6. Vurdering av konsekvenser av gjennomføring av de foreslåtte endringene

De langsiktige økonomiske virkningene av en bydelsreform er krevende å anslå og er avhengig av en rekke forutsetninger. Rapportens kapittel 5 belyser en rekke mulige konsekvenser og virkninger som byrådet støtter vurderingene av. Det vil også være en naturlig forutsetning for beslutning av gjennomføring at endringene som foreslås har en positiv nytte-kostnadseffekt over tid.

En bydelsreform vil medføre omstillingskostnader, primært i form av merutgifter knyttet til selve gjennomføringen. Det vil måtte etableres en prosjektorganisasjon for gjennomføringen, som vil medføre ressursbruk både sentralt og lokalt. De endelige omstillingskostnadene vil bli påvirket av endelig løsning for fremtidige bydeler og deres grenser, sammen med hva som besluttes i oppgavefordelingen mellom bydelene og kommunen sentralt. Et parallelt arbeid knyttet til standardisering av både organisasjonsstruktur, arbeidsprosesser og faglige prioriteringer som en del av omstillingsarbeidet vil også kreve ressurser. Det er for tidlig å anslå behovet for økning i budsjetttrammene knyttet til omstillingsperioden, dette må eventuelt utredes våren 2026. Men samlet sett betyr dette at omstillingskostnadene kan bli betydelige.

For den allmenne befolkningen vil en bydelsreform først og fremst innebære at innbyggeren får ny bydelstilhørighet og ny valgkrets. Når det gjelder virkningene av en bydelsreform for

innbyggere som tjenestemottakere, så kan det forekomme noen nedsider. I en omstillingsfase kan ny organisering, roller og rutiner ha et negativt utfall for særlig sårbare brukere med sammensatte behov, ved økt risiko for at kontinuitet og helhet i tjenestene midlertidig svekkes. I tillegg kan endringer i lokasjon for innbyggerrettede tjenester gi praktiske barrierer. En bydelsreform betyr imidlertid ikke nødvendigvis at tjenestesteder må flyttes, selv om det åpner et mulighetsrom for økt samlokalisering der det blir funnet hensiktsmessig. I videre forberedelse dersom bystyret vedtar å gjennomføre en bydelsreform blir det viktig med fokus på risikoreduserende tiltak særlig rettet mot de mest sårbare innbyggergruppene.

Samtidig er et viktig formål med gjennomføringen av en bydelsreform å øke bydelenes kapasitet og mulighet til å videreutvikle helhetlige innbyggereiser og tilby tjenester mest mulig kostnadseffektivt. Det er identifisert betydelige gevinstpotensialer knyttet til tidlig og koordinert innsats, bedre overganger mellom tjenester og vesentlig reduksjon av dobbeltarbeid sammenliknet med i dag. Det er også identifisert gevinstmuligheter knyttet til mer effektiv teknologiutvikling som følge av endringene som foreslås. Samtidig vil endringen i oppgavefordelingen kunne legge til rette for en styrking av lokaldemokratiet i bydelene. Det er byrådets vurdering at konsekvensene som er avdekket sannsynliggjør at gevinstene ved å gjennomføre en bydelsreform vil bli større enn kostnadene, og understøtter at det foreligger tilstrekkelig grunnlag for å sende et forslag på høring. En helhetlig plan for gevinstrealisering som følge av bydelsreformen blir samtidig viktig, særlig i lys av kommunens krevende økonomiske rammebetingelser.

7. Eksempler på problemstillinger i det videre utredningsarbeidet

For å sikre et tilstrekkelig beslutningsgrunnlag knyttet til overføring av oppgaver vil byrådet utrede konsekvenser av forslagene videre, både parallelt med den eksterne høringen høsten 2025 og i forberedelser til en eventuell fase 4. Det finnes allerede noen kjente problemstillinger det er behov for å utrede videre. Flere av problemstillingene er berørt i vedleggene, men noen utvalgte løftes her frem for å eksemplifisere hvordan det videre utredningsarbeidet kan innrettes.

Når det gjelder korttidsopphold for eldre med skrøpelighet vil det være nødvendig å klargjøre hvordan disse kan organiseres og finansieres i en situasjon med fire helsehusene, tilbud på KAD og FRA, og 6-8 bydeler. For eksempel om hvem som skal fungere som operativ bestiller av plasser, om én eller flere bydeler skal være vertsbydeler for helsehusene, om helsehus kan eies og driftes i fellesskap på tvers av bydeler, og hvordan tilbud ved helsehusene kan samorganiseres med tilbud for eldre med skrøpelighet på KAD og FRA. Tilsvarende avklaringer er relevante for rusfeltet, der organisering, finansiering og grenseflater mellom bydelene og byomfattende tilbud må tydeliggjøres for å sikre sammenhengende forløp. På området tannhelse må mulige konsekvenser av å flytte oppgaver fra en konsolidert, stordriftsorientert organisering til flere bydeler belyses. På området nærmiljøutvikling vil det være relevant å utrede mulige løsninger hvor bydelene får finansieringsansvar, beslutningsmyndighet og driftsoppgaver og løsninger som innebærer en bestiller-utfører-modell hvor bydelene er bestillere.

Målet med den videre utredningen av konkrete oppgaver er å gi en mer presis beskrivelse når det kommer til budsjettammer, fordeling av årsverk mv. Dersom oppgaver flyttes fra etater til bydel, skal det vurderes om dette utløser behov for omorganisering eller sammenslåing av

etater. Der det er en spenning mellom lokalt handlingsrom og standardisering av tjenester, vil det være behov for å se nærmere på hvordan likere organisering på tvers av bydelene kan sikres. Samtidig skal det legges planer for å sikre gevinstrealisering i de foreslåtte tiltakene. I tillegg vil det utredes tiltak for å sikre helhetlige og koordinerte tjenester for innbyggere med sammensatte behov.

8. Om høringen

Frist for å avgi høringsuttalelse er 12. desember 2025 for bydeler og 3. desember 2025 for øvrige høringsinstanser.

Bydelsutvalgenes møtekalender er hensyntatt i fastsettelsen av høringsfristen for bydelene så langt det har vært mulig. Ved behov kan bydelenes høringssvar oversendes administrativt og bydelsutvalgenes høringssvar ettersendes.

Når det gjelder behandlingen av høringsnotatet i bydelene, ber vi om at bydelene oversender både administrasjonens innstilling og bydelsutvalgenes endelige vedtak. Vi ber også om at dokumentene i saken gis selvforklarende navn og at det fremgår av dokumentoversikten hva som er saksfremlegg og vedtak.

Kommunens virksomheter bes spesielt om å sikre medvirkning fra fagorganisasjoner og vernetjenesten i utarbeidelsen av sine høringssvar. Bydelene bes i tillegg om å involvere de lokale medvirkningsrådene i sine høringsprosesser.

Det gjøres oppmerksom på at høringsuttalelser er offentlige etter offentleglova og vil bli publisert i forbindelse med den videre behandlingen av saken. Det etableres også en løsning på kommunens nettsider der innbyggere og organisasjoner kan svare på de samme spørsmålene.